

עַמְדִי הָיא נְתַנָּה לֵי מִן הַעַז וְאֶכֶל. מְשֻׁמָּע שָׂאָרְם וְתֹהַה נְבָרְאוּ כָּחֵד וּבָגּוּר אֶחָד, שְׁבַתּוּב אֲשֶׁר נְמַתָּה עַמְדִי, וְלֹא כְתוּב אֲשֶׁר נְמַתָּה לֵי. עַמְדִי, אָמָר לוֹ, אָם כֵּך, וְהַרְיִ בְּתוּב אָמָר לוֹ, אָם כֵּך (שםואל א' א) אַנְיָה הָאָשָׁה הַגְּזַבָּת עַמְכָה בָּזָה, וְלֹא כְתוּב הַגְּזַבָּת לְפָנֵיך. אָמָר לוֹ, אָם כְתוּב הַגְּזַבָּת עַמְך - הַיִתְיָא אָמָר כֵּך, כִּמו שְׁבַתּוּב אֲשֶׁר נְמַתָּה עַמְדִי, אָכְל הַגְּזַבָּת בְּתוּב.

אָמָר לוֹ, וְהַרְיִ בְּתוּב (בראשית ט) וַיֹּאמֶר ח' אֱלֹהִים לֵא טֹב הַיּוֹת הָאָדָם לְבָדוֹ אָعַשָּׂה לוֹ עַזְר פְּנַגְדוֹ. אָעַשָּׂה לוֹ עַכְשָׂו. אָמָר לוֹ, כֵּך הָוָא וְרַאי, שָׂאָרְם קִיה לְבָדוֹ, שְׁלָא הִיה לוֹ סְמֵךְ מְנַקְבָּתוֹ, מְשׁוּם שְׁהִימָּה בָּצְדוֹ כְּפִי שְׁבָאָרְנוּ. וּמָה שָׁאָמָר אָעַשָּׂה לוֹ עַזְר - כֵּך הָוָא, שְׁלָא כְתוּב אָבְרָא לוֹ עַזְר, מְשׁוּם שְׁבַתּוּב (שם ח) זָכָר וְנַקְבָּה בְּרָאָם. אָכְל בְּתוּב אָעַשָּׂה. וּמָה הָוָא אָעַשָּׂה? אַתָּקָן. מְשֻׁמָּע שְׁהַקְדוֹש בָּרוּךְ הָוָא נְטַל אָוֹתָה מַצְדוֹ, וַתָּקַן אָוֹתָה בְּתַקְנוֹן, וְהַבְּיא אָוֹתָה לְפָנֵיכְךָ. וְאָז הַשְׁמַפְשֵׁש אָדָם בָּאָשְׁתוֹ, וְהַיָּה לוֹ סְמֵךְ.

וְשַׁנְיָנוּ, יִפּוּ שֶׁל אָדָם כְּסָא שֶׁל הַקְשָׁר הַעֲלִיוֹן, מְהֻזָּר הַמְּאֵיר. יִפְיָה שֶׁל חַוָּה, שְׁלָא הִיוּ יְכוֹלִים כָּל הַבְּפִיּוֹת לְהַסְתִּפְלֵל בָּה. וְאַפְלוּ אָדָם הַרְאָשׁוֹן לֹא הִיה מְסֻתְּפֵל בָּה, עַד אָוֹתוֹ הַזָּמָן שְׁחַטָּאוּ, וְהוֹסֵר (רוּקָטָן) הַלְּיפִי שְׁלָהָם. אָז הַסְתִּפְלֵל בָּה אָדָם וְהַכְּרִיר בָּה לְשִׁמְשׁ עַמָּה. זֶהוּ שְׁבַתּוּב (שם ט) וַיַּדְעַ אָדָם עוֹד אֶת אָשְׁתוֹ. וַיַּדְעַ - בְּפֶל. וַיַּדְעַ - בְּמִשְׁמִישׁ. וַיַּדְעַ - שְׁחַטְרִיר בָּה וְהַסְתִּפְלֵל בָּה. וְשַׁנְיָנוּ, אָסּוֹר לוֹ לְאָדָם לְהַסְתִּפְלֵל בִּיפְיָה שֶׁל אָשָׁה, כִּי שְׁלָא יָבָא להַרְחוֹר רַע, וַיַּעֲקֹר לְדָבָר אֶחָד.

בִּישָׁא, וַיַּתְעַקֵּר (ד' פ' ז ע' א) לִמְלָה אֶחָד. וּכְךָ חַוָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן עֲבִיד, כֵּד

(בראשית ג) וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאָשָׁה אֲשֶׁר נְמַת עַמְדִי הָיָא נְתַנָּה לֵי מִן הַעַז וְאֶכֶל. מְשֻׁמָּע דָאָדָם וְתֹהַה כְּחַדָּא אַתְּבָרְיאֵי, וּבְגּוּפָא חַדָּא. דְכַתִּיב אֲשֶׁר נְמַת עַמְדִי, וְלֹא כְתִיב אֲשֶׁר נְמַת לֵי, אָמָר לֵיה, אֵי חַבִּי, וְהַכְתִּיב (שםואל א' א) אַנְיָה הָאָשָׁה הַגְּזַבָּת עַמְכָה בָּזָה. וְלֹא כְתִיב הַגְּזַבָּת לְפָנֵיך. אָמָר לֵיה, אֵי כְתִיב הַגְּזַבָּת עַמְך, הַוָּה אָמִינָא הַכִּי, פְּדַכְתִּיב אֲשֶׁר נְמַת עַמְדִי, אָכְל הַגְּזַבָּת כְּתִיב.

אָמָר לֵיה, וְהַא כְתִיב (בראשית ב) וַיֹּאמֶר יְיָ אֱלֹהִים לָא טֹב הַיּוֹת הָאָדָם לְבָדוֹ אָעַשָּׂה לוֹ עַזְר בְּנַגְדוֹ. אָעַשָּׂה לוֹ הַשְּׁתָא. אָמָר לֵיה חַבִּי הָוָא וְקַאי, דָאָדָם לְבָדוֹ חַוָּה, דְלָא חַוָּה לֵיה סְמֵךְ מְנוּקְבִּיה, בְּגִין דְבָתוֹת בְּסְטְרוֹוי כִּמָה דְאַוְקִימָנָא. וּמָה דָאָמָר לְבָדוֹ חַוָּה, דְלָא כְתִיב אַבְרָא לוֹ עַזְר, בְּגִין דְכַתִּיב, (בראשית ח) זָכָר בְּתִיב אַבְרָא אָוֹר, בְּגִין דְקִידְשָׁא בְּרִיךְ הָוָא נְטִיל לָה אַתָּקָן. מְשֻׁמָּע דְקִידְשָׁא בְּרִיךְ הָוָא נְטִיל לָה מְסְטְרוֹוי, וַתָּקַין לָה בְּתַקְנוֹן, וְאִיתִיתִי לָה קְמִיה. וְכַדִּין אַשְׁפְּמֵשׁ אָדָם בְּאַנְתִּיתָה, וְהַוָּה לֵיה סְמֵךְ.

וְתַגְנִין, שְׁפִירוּ דָאָדָם קְדִתְרָא דְקִידְטָרָא עַלְאָה, מְזִיחָה דְנַהְתָּרָא דְנַהְתָּרָא. שְׁפִירוּ דְחִוָּה, דְלָא הוֹ יַכְלִין כָּל בְּרִיךְיָה לְאַסְתִּפְלֵל בָּה. וְאַפְילּוּ אָדָם לֹא חַוָּה אַסְתִּפְלֵל בָּה, עַד הַהְוָא זָמָנָא דְחָאָבוּ, וְאַעֲדִיאָת (ס"א וא"ער) שְׁפִירוּ דְלַהֲזָן. בְּדִין אַסְתִּפְלֵל בָּה אָדָם, וְאַשְׁתָּמוֹדָע בָּה לְשִׁמְשָׁא בָּה. חַדָּא הָוָא דְכַתִּיב, (בראשית ז) וַיַּדְעַ אָדָם עוֹד אֶת אָשְׁתוֹ. וַיַּדְעַ: בְּכָלָא. וַיַּדְעַ: בְּכָלָא. וְתַגְנִין, אָסִיר לֵיה לְבָר נְשׁ לְאַסְתִּפְלֵל בָּה שְׁפִירוּ דְאַנְתִּיתָה, בְּגִין דְלָא יִתְיַיִן בְּהַרְחָוָרָא בִּישָׁא, וַיַּתְעַקֵּר (ד' פ' ז ע' א)